

De groei van de Belgische economie zou op 1,5 % uitkomen in 2018 en in 2019

De vooruitzichten voor de Belgische economie in 2018 en 2019 zijn licht gewijzigd in vergelijking met onze juni-vooruitzichten. De economische groei is in beide jaren met 0,1 procentpunt neerwaarts herzien. Net als in de meeste andere eurolanden bleef de bbp-groei onder de verwachtingen in het tweede kwartaal van 2018. De werkgelegenheid zou over beide jaren samen toenemen met ruim 100 000 personen. De inflatie zou licht afkoelen van 2 % dit jaar tot 1,9 % in 2019.

Overeenkomstig de wet van 21 december 1994 heeft het Instituut voor de Nationale Rekeningen de cijfers van de economische begroting meegedeeld aan de minister van Economie. Deze macro-economische vooruitzichten houden enkel rekening met de maatregelen in het kader van de begroting van 2019 waarvan de toepassingsmodaliteiten met voldoende precisie bekend zijn.

De economie van de eurozone zou gestaag blijven groeien, maar minder snel dan in 2017...

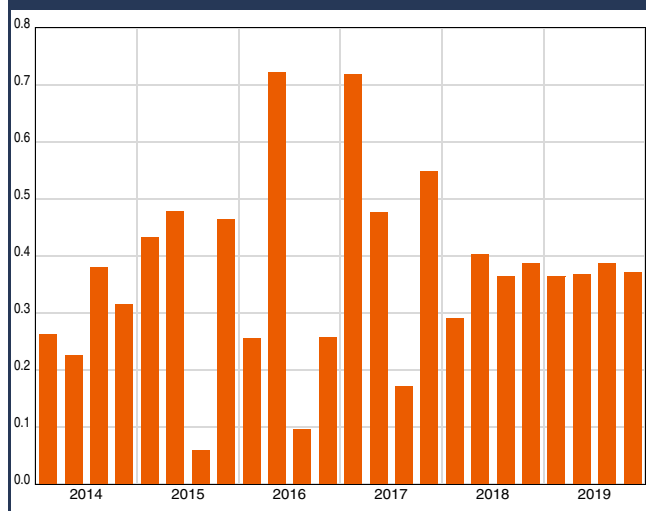
De economische groei van de eurozone verloor in de eerste helft van 2018 aan dynamiek (0,4 % per kwartaal tegenover 0,7 % per kwartaal tijdens de tweede helft van 2017) als gevolg van hogere olieprijsen en door een terugval van het consumenten- en producentenvertrouwen die o.m. werd veroorzaakt door de vrees voor handelsconflicten. De kwartaalgroei zou zich tussen 0,4 % en 0,5 % situeren in de tweede helft van dit jaar en in 2019. Dankzij een gunstig overloopeffect zou de bbp-groei in de eurozone dit jaar nog op 2,1 % uitkomen (na 2,5 % in 2017). Voor 2019 wordt een groei van 1,8 % verwacht. De Amerikaanse bbp-groei zou – ondersteund door een expansief begrotingsbeleid – daarentegen versnellen van 2,2 % in 2017 tot 2,9 % in 2018 en uitkomen op 2,6 % in 2019.

Dit internationaal scenario gaat gepaard met belangrijke risico's. Een escalerende handelsoorlog zou de groei van de wereld economie fnuiken. Ook is er nog geen duidelijkheid over de handelsrelaties tussen het Verenigd Koninkrijk en de Europese Unie eens de brexit een feit is. Ten slotte kan onzekerheid over het budgettaire beleid in sommige eurolanden de vrees voor een nieuwe euro-crisis aanwakkeren.

... waardoor ook de Belgische bbp-groei licht vertraagt t.o.v. vorig jaar

De Belgische bbp-groei bleef met 0,3 % in het eerste kwartaal van 2018 onder de verwachtingen, maar hernam licht tot 0,4 % in het tweede kwartaal. Dat groeitempo zou zich handhaven in het tweede halfjaar. Op jaarbasis zou de Belgische bbp-groei licht vertragen van 1,7 % in 2017 tot 1,5 % in 2018, wat vooral het gevolg is van de groeivertraging van de uitvoer. De groei van de binnenlandse vraag zou in 2018 eveneens vertragen, waarbij de bescheiden toename van de particuliere consumptie deels wordt gecompenseerd door tijdelijk hogere overheidsinvesteringen. In 2019 zou de groei van zowel de uitvoer als de binnenlandse vraag aantrekken, maar door de dynamiek van de invoer zou de economische groei zich stabiliseren op 1,5 %.

Kwartaalverloop van het Belgische bbp in volume
Gegevens gecorrigeerd voor seizoensinvloeden en kalendereffecten

De minder gunstige Europese conjunctuur en de bijzonder zwakke groei van de wereldhandel tijdens de eerste helft van dit jaar wegen op de volumegroei van de Belgische in- en uitvoer. De Belgische uitvoergroei zou slechts 3,1 % bedragen in 2018, maar door een nog zwakkere invoergroei zou de bijdrage van de netto-uitvoer tot de economische groei positief blijven. Voor 2019 wordt een uitvoergroei van 3,5 % verwacht, wat meer in lijn is met de ontwikkeling van de buitenlandse afzetmarkten. De invoergroei zou een meer uitgesproken versnelling laten optekenen, waardoor de bijdrage van de netto-uitvoer tot de economische groei licht negatief wordt. Samen met de olieprijsstijging zou dat het tekort op de lopende rekening van de betalingsbalans in 2019 doen oplopen tot 0,8 % van het bbp.

Het reëel beschikbaar inkomen van de particulieren zou dit jaar en volgend jaar met resp. 1,8 % en 1,9 % sterker toenemen dan in 2017, dankzij bijkomende verlagingen van de personenbelasting en een sterkere groei van de brutolonen. In de eerste helft van 2018 zette de daling van het consumentenvertrouwen evenwel een sterke rem op de particuliere consumptie, waardoor die voor het gehele jaar slechts met 0,9 % zou toenemen. In

2019 zou de consumptie met 1,6 % meer in lijn groeien met de koopkracht. Voor het eerst in bijna tien jaar zou de koopkracht sneller groeien dan de consumptie, waardoor de spaarquote van de particulieren zou toenemen van 11,2 % in 2017 tot 12,1 % in 2019. De investeringen in woongebouwen zouden een groei van 1 % in 2018 en 1,2 % in 2019 laten optekenen, geholpen door de gunstige koopkrachtontwikkeling en de nog steeds aantrekkelijke kredietvoorwaarden.

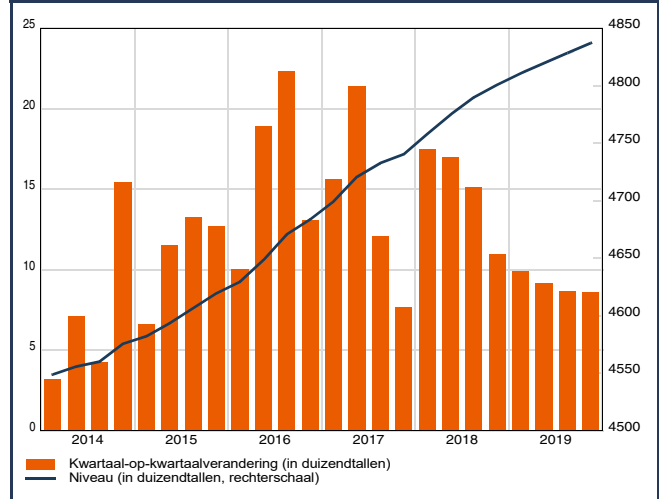
De volumegroei van de bedrijfsinvesteringen bleef in 2017 beperkt tot 0,7 %. Dat cijfer werd evenwel neerwaarts vertekend door enkele belangrijke (maar volledig ingevoerde) aankopen van investeringsgoederen in 2016. Onderliggend was de investeringsactiviteit in 2017 veel dynamischer. Het investeringsklimaat blijft positief dankzij de hoge rendabiliteit en gunstige financieringsvoorwaarden, al is de industriële capaciteitsbezettingsgraad enigszins gedaald tot zijn langetermijngemiddelde. Daardoor zouden de bedrijfsinvesteringen in 2018 en 2019 verder toenemen met resp. 3,3 % en 3,7 %.

Rekening houdend met de maatregelen die voldoende duidelijk gespecificeerd zijn, zou de volumegroei van de overheidsconsumptie in 2018 en 2019 uitkomen op resp. 1,2 % en 1 %. De sterke volumegroei van de overheidsinvesteringen in 2018 (9,5 %) is zowel toe te schrijven aan de lokale besturen – in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen – als aan de gewesten en gemeenschappen. In 2019 zou die volumegroei beperkt blijven tot 0,2 % doordat de lokale overheidsinvesteringen worden terugschroefd.

De werkgelegenheidsgroei blijft aanzienlijk

De binnenlandse werkgelegenheid nam in 2016 en 2017 niet alleen toe door de aantrekkende conjunctuur, maar kreeg ook een impuls van de sedert 2015 genomen maatregelen ter vermindering van de arbeidskosten. Die maatregelen maakten de groei van de activiteit in de marktsector bijzonder arbeidsintensief, waardoor het aantal jobs de voorbije twee jaar samen met 123 000 eenheden is toegenomen (een gemiddelde stijging van 1,3 % per jaar). Tegen de achtergrond van een sterkere loonkostenstijging wordt een minder uitgesproken werkgelegenheidstoename verwacht in 2018 en 2019 van in totaal ruim 100 000 personen (gemiddeld 1,1 % per jaar). Het aantal loontrekkenden in de marktsector zou met 79 000 personen toenemen en het aantal zelfstandigen met ruim 21 000 personen, terwijl de jobcreatie bij de overheid (die de voorbije twee jaar nog 7 000 personen bedroeg) beperkt zou blijven tot bijna 1 000 personen.

Kwartaalverloop van de binnenlandse werkgelegenheid Gegevens gecorrigeerd voor seizoensinvloeden

De inflatie koelt nauwelijks af

De Belgische inflatie, gemeten als de jaar-op-jaargroei van het nationaal indexcijfer van de consumptieprijzen, zou dit jaar (2,0 %) nauwelijks vertragen ten opzichte van 2017 (2,1 %). Op jaarbasis zou de olieprijs in euro in 2018 bijna 30 % hoger noteren dan in 2017, toen de energieprijzen ook een forse toename lieten optekenen. Tegelijk doet het uitdoven van de effecten van het loonmatigingsbeleid van de periode 2014-2016 de loongroei versnellen, maar de toename van de onderliggende inflatie blijft in 2018 beperkt door de appreciatie van de euro ten opzichte van de meeste andere munten.

De inflatie zou ook in 2019 slechts licht afkoelen (tot 1,9 %). Enerzijds heeft de quasi-stabilisering van de energieprijzen een matigend effect. Anderzijds duwt de stijgende binnenlandse kostendruk (als gevolg van toegenomen spanningen op de arbeidsmarkt) de onderliggende inflatie hoger en zijn er geen maatregelen gepland met een forse neerwaartse invloed op de inflatie. In 2018 wordt de inflatie nog afgeremd door de verlaging van de bijdrage energiefonds in het Vlaams Gewest.

De groei van de gezondheidsindex, die niet wordt beïnvloed door het prijsverloop van o.m. benzine en diesel, zou in 2018 (1,7 %) achterblijven op de inflatie en er in 2019 (1,8 %) bijna gelijke tred mee houden. Overeenkomstig onze maandvooruitzichten voor de gezondheidsindex, zou de huidige spilindex voor de overheids-wedden en sociale uitkeringen (107,20) worden overschreden in december 2019.

Voor meer informatie:

Ludovic Dobbelaere , 02/507.74.22, ldo@plan.be; Filip Vanhorebeek, 02/507.74.12, fvh@plan.be

Kerncijfers voor de Belgische economie
Wijzigingspercentages in volume - tenzij anders vermeld

	2016	2017	2018	2019
Consumptieve bestedingen van de particulieren	1.7	1.3	0.9	1.6
Consumptieve bestedingen van de overheid	0.5	1.3	1.2	1.0
Bruto vaste kapitaalvorming	3.6	0.7	3.4	2.8
Totaal van de nationale bestedingen	2.1	1.3	1.1	1.7
Uitvoer van goederen en diensten	7.5	4.9	3.1	3.5
Invoer van goederen en diensten	8.4	4.4	2.7	3.8
Netto-uitvoer (bijdrage tot de groei van het bbp)	-0.6	0.5	0.4	-0.2
Bruto binnenlands product	1.5	1.7	1.5	1.5
Nationaal indexcijfer der consumptieprijzen	2.0	2.1	2.0	1.9
Gezondheidsindex	2.1	1.8	1.7	1.8
Reëel beschikbaar inkomen van de particulieren	0.9	1.3	1.8	1.9
Spaarquote van de particulieren (in % van het beschikbaar inkomen)	11.2	11.2	11.9	12.1
Binnenlandse werkgelegenheid (jaargemiddelde verandering, in duizendtallen)	57.7	65.4	57.6	43.2
Werkloosheidsgraad (Eurostat-standaard, jaargemiddelde)	7.9	7.1	5.9	5.7
Saldo lopende rekening (betalingsbalans, in % van het bbp)	0.1	-0.2	-0.6	-0.8
Wisselkoers van de euro in dollar (aantal dollars voor 100 euro)	110.6	113.0	119.0	119.4
Korte rente (Euribor, 3 maanden) (%)	-0.3	-0.3	-0.3	-0.2
Lange rente (OLO, 10 jaar) (%)	0.4	0.7	0.7	0.8